

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК: ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ У КОНТЕКСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗМІН

*ЛЕГА О.В., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ЯЛОВЕГА А.В., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ПРИЙДАК Т.Б., К.Е.Н., ВИКЛАДАЧ,
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Із введенням у дію Податкового кодексу України Податкова система зазнала істотних змін щодо складу та змістового навантаження сутності податків і зборів. Прийняття даного реформаторського документа зумовило трансформацію збору за забруднення довкілля в екологічний податок. Наразі екологічний податок має як фіскальне, так і регулятивне значення, адже, насамперед, забезпечує надходження до державного бюджету, а також сприяє досягненню цілей і завдань екологічної політики.

Система екологічного оподаткування відбиває взаємозалежність негативного впливу на довкілля (обсяги, види, категорія викидів та скидів) і ставок оподаткування (система диференційованих ставок), що сприяє прогресивності екологічного оподаткування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню теоретичних принципів екологічних податків присвячено праці як зарубіжних учених А. Пігу, У. Баумоля, Н.В. Пахомової, так і вітчизняних учених Т.П. Галушкіної, О.Л. Кашенко, В.А. Лукьянихина. Питанням практичного впровадження ефективного екологічного регулювання у сфері екологічних податків присвячені праці науковців сучасності: О.О. Веклич, О.Н. Гаркушенко, О.П. Маслюківської, В.С. Міщенко, С.М. Козьменко [11].

Формування цілей статті. Метою даної статті є дослідження сутності екологічного податку, порядку складання та подання податкової декларації з екологічного податку, а також додатків до неї. Ознайомлення з системою обліку та бухгалтерськими рахунками зобов'язань з екологічного податку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Екологічний податок – це загальнодержавний обов'язковий платіж, що

справляється з фактичних обсягів викидів у атмосферне повітря, скидів у водні об'єкти забруднювальних речовин; розміщення відходів; фактичного обсягу радіоактивних відходів, що тимчасово зберігаються їх виробниками; фактичного обсягу утворених радіоактивних відходів та з фактичного обсягу радіоактивних відходів, накопичених до 1 квітня 2009 року [7].

Досвід країн ЄС свідчить, що активне застосування екологічного податку сприяє зниженню загального рівня забруднення природного середовища [4].

Платниками податку є суб'єкти господарювання, юридичні особи, що не провадять господарську (підприємницьку) діяльність, бюджетні установи, громадські та інші підприємства, установи та організації, постійні представництва нерезидентів, включаючи тих, які виконують агентські (представницькі) функції стосовно таких нерезидентів або їх засновників, під час провадження діяльності яких на території України і в межах її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони здійснюються (табл. 1):

- викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення;
- скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти;
- розміщення відходів (крім розміщення окремих видів (класів) відходів як вторинної сировини, що розміщуються на власних територіях (об'єктах) суб'єктів господарювання);
- утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені);
- тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлені особливими умовами ліцензії строк [7].

Об'єкт та база оподаткування екологічним податком включають: обсяги та види забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами; обсяги та види забруднюючих речовин, які скидаються безпосередньо у водні об'єкти; обсяги та види (класи) розміщених відходів, крім обсягів та видів (класів) відходів як вторинної сировини, що розміщуються на власних територіях (об'єктах) суб'єктів господарювання; обсяги та категорія радіоактивних відходів, що утворюються внаслідок діяльності суб'єктів господарювання або тимчасово зберігаються їх виробниками понад установлені особливими умовами ліцензії строк; обсяги електричної енергії, виробленої експлуатуючими організаціями ядерних установок (атомних електростанцій).

Платники екологічного податку

Платники екологічного податку (згідно з ст. 240 ПКУ)	Звітність
Суб'єкти, що здійснюють викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення	Декларація, Додаток 1
Суб'єкти, що здійснюють скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти	Декларація, Додаток 2
Суб'єкти, що здійснюють розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах, крім розміщення окремих видів відходів як вторинної сировини (виняток становлять суб'єкти, що надають послуги зі збору й заготівлі відходів як вторинної сировини та мають відповідну ліцензію)	Декларація, Додаток 3
Суб'єкти, що здійснюють утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені), крім суб'єктів господарювання, які: – до останнього календарного дня (включно) звітного кварталу, у якому придбано джерело іонізуючого випромінювання, уклали договір щодо повернення відпрацьованого закритого джерела іонізуючого випромінювання за межі України до підприємства – виробника такого джерела; – здійснюють поводження з радіоактивними відходами, що утворилися внаслідок Чорнобильської катастрофи, в частині діяльності, пов'язаної з такими відходами; – є державними спеціалізованими підприємствами з поводження з радіоактивними відходами, основною діяльністю яких є зберігання, переробка та захоронення тих радіоактивних відходів, що знаходяться у власності держави, а також дезактивація радіаційно-забруднених об'єктів	Декларація, Додаток 4
Суб'єкти, що здійснюють тимчасове зберігання радіоактивних відходів понад установлений особливими умовами ліцензії строку (за винятком державних спеціалізованих підприємств по обігу з радіоактивними відходами, основною діяльністю яких є зберігання, переробка й поховання тих радіоактивних відходів, що перебувають у власності держави, а також дезактивація радіаційно-забруднених об'єктів)	Декларація, Додаток 6

Відповідно до п. 250.2 ПКУ платники екологічного податку:

– складають податкові декларації за формою, встановленою у порядку, передбаченому ст. 46 ПКУ;

– подають їх до контролюючих органів, протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) кварталу;

– сплачують екологічний податок протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку подання податкової декларації;

– за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення, скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти, розміщення протягом звітного кварталу відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах – за місцем розміщення стаціонарних джерел, спеціально відведених для цього місць чи об'єктів;

– за утворення радіоактивних відходів та тимчасове зберігання радіоактивних відходів понад установлений особливими умовами ліцензії строк;

– за місцем перебування платника на податковому обліку у контролюючих органах [7].

Із 1 січня 2017 р. Законом № 1791 було збільшено ставки екологічного податку на 12 % порівняно з 2016 роком [2]. За ст. 250 ПКУ базовим (звітним) періодом для екологічного податку є календарний квартал, відповідно граничні терміни подання та сплати екологічного податку (за кварталами) представлено у табл. 2 [3].

Таблиця 2

Граничні терміни подання та сплати екологічного податку

Період	Подання декларації	Сплата податкових зобов'язань
IV квартал 2016 р.	9 лютого 2017 р.	17 лютого 2017 р.
I квартал 2017 р.	10 травня 2017 р.	19 травня 2017 р.
II квартал 2017 р.	9 серпня 2017 р.	18 серпня 2017 р.
III квартал 2017 р.	9 листопада 2017 р.	17 листопада 2017 р.
IV квартал 2017 р.	9 лютого 2018 р.	19 лютого 2018 р.

Якщо платник екологічного податку з початку звітної року не планує здійснювати господарську діяльність, що передбачає викиди шкідливих речовин, то він має повідомити про це органи ДФС за місцем реєстрації. Для цього необхідно за місцем реєстрації платника податків написати заяву довільної форми, у якій необхідно зазначити, що протягом звітної року у підприємця не буде об'єкта для обчислення екологічного податку [7].

Порядок розрахунку екологічного податку представлено в табл. 3.

Порядок розрахунку екологічного податку

Показник	Формула
за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення (Пвс),	$P_{вс} = \text{Сума} (M_i \times H_{пi}), i=1,$
<i>Пояснення до формули:</i>	
де M_i - фактичний обсяг викиду i -тої забруднюючої речовини в тоннах (т); $H_{пi}$ - ставки податку в поточному році за тону i -тої забруднюючої речовини у гривнях з копійками.	
скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти (Пс)	$P_c = \text{Сума} (M_{лі} \times H_{пi} \times K_{ос}), i=1,$
<i>Пояснення до формули:</i>	
де $M_{лі}$ - обсяг скиду i -тої забруднюючої речовини в тоннах (т); $H_{пi}$ - ставки податку в поточному році за тону i -того виду забруднюючої речовини у гривнях з копійками; $K_{ос}$ - коефіцієнт, що дорівнює 1,5 і застосовується у разі скидання забруднюючих речовин у ставки і озера (в іншому випадку коефіцієнт дорівнює 1).	
розміщення відходів (Прв)	$P_{рв} = \text{Сума} (H_{пi} \times M_{лі} \times K_{т} \times K_{о}), i=1,$
<i>Пояснення до формули:</i>	
де $H_{пi}$ - ставки податку в поточному році за тону i -того виду відходів у гривнях з копійками; $M_{лі}$ - обсяг відходів i -того виду в тоннах (т); $K_{т}$ - коригуючий коефіцієнт, який враховує розташування місця розміщення відходів і який наведено у пункті 246.5 статті 246 цього Кодексу;	
за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк	$S \text{ зберігання} = N \times V \times T \text{ зберігання}$
<i>Пояснення до формули:</i>	
де S зберігання - сума податку, який справляється за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк, обчислена за базовий податковий (звітний) період, календарний квартал, у гривнях з копійками; N - ставка податку, який справляється за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк, наведена у пункті 248.1 статті 248 цього Кодексу; V - фактичний об'єм радіоактивних відходів, які зберігаються у виробника таких відходів понад установлений особливими умовами ліцензії строк, куб. метрів (куб. сантиметрів - для радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання); T зберігання - кількість повних календарних кварталів, протягом яких радіоактивні відходи зберігаються понад установлений особливими умовами ліцензії.	
за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені)	$AEC = O_{п} \times H + (p_{нс} \times C_{1нс} \times V_{1нс} + p_{в} \times C_{1в} \times V_{1в}) + 1/32 (p_{нс} \times C_{2нс} \times V_{2нс} + p_{в} \times C_{2в} \times V_{2в}),$
<i>Пояснення до формули:</i>	
де AEC - сума податку, який справляється за утворення радіоактивних відходів	

Показник	Формула
(включаючи вже накопичені) за базовий податковий (звітний) період, у гривнях з копійками;	
Оп - фактичний обсяг електричної енергії, виробленої за базовий податковий (звітний) період експлуатуючими організаціями (операторами) атомних електростанцій, кВт-год (для дослідницьких реакторів дорівнює 0);	
Н - ставка податку, який справляється за електричну енергію, вироблену експлуатуючими організаціями (операторами) атомних електростанцій, що переглядається у разі потреби один раз на рік, визначена у пункті 247.1 статті 247 цього Кодексу, у гривнях за 1 кВт-год;	
1/32 - коефіцієнт реструктуризації податку за накопичені до 1 квітня 2009 року радіоактивні відходи (коефіцієнт діє з 01.04.2011 р. до 01.04.2019 р., протягом іншого періоду дорівнює 0);	
рв - коригуючий коефіцієнт для високоактивних відходів, наведений у пункті 247.2 статті 247 цього Кодексу;	
рнс - коригуючий коефіцієнт для середньоактивних та низькоактивних відходів, наведений у пп. 247.2 ПКУ;	
С1нс - собівартість зберігання 1 куб. метра (1 куб. сантиметра радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання) низькоактивних і середньоактивних радіоактивних відходів, утворених їх виробниками за базовий податковий (звітний) період, у гривнях з копійками;	
С1в - собівартість зберігання 1 куб. метра (1 куб. сантиметра радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання) високоактивних радіоактивних відходів, утворених їх виробниками за базовий податковий (звітний) період, у гривнях з копійками;	
С2нс - собівартість зберігання 1 куб. метра (1 куб. сантиметра радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання) низькоактивних і середньоактивних радіоактивних відходів, накопичених їх виробниками до 1 квітня 2009 року, у гривнях з копійками;	
С2в - собівартість зберігання 1 куб. метра (1 куб. сантиметра радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання) високоактивних радіоактивних відходів, накопичених їх виробниками до 01.04.2009 р., у гривнях з копійками;	
V1нс - фактичний об'єм низькоактивних і середньоактивних радіоактивних відходів, прийнятих до сховища експлуатуючих організацій (операторів) атомних електростанцій за базовий податковий (звітний) період, куб. метрів (куб. сантиметрів - для радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання);	
V1в - фактичний об'єм високоактивних радіоактивних відходів, прийнятих до сховища експлуатуючих організацій (операторів) атомних електростанцій за базовий податковий (звітний) період, куб. метрів (куб. сантиметрів - для радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання);	
V2нс - фактичний об'єм низькоактивних і середньоактивних радіоактивних відходів, накопичених у сховищах експлуатуючих організацій (операторів) атомних електростанцій до 1 квітня 2009 року, куб. метрів (куб. сантиметрів - для радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання);	
V2в - фактичний об'єм високоактивних радіоактивних відходів, накопичених у сховищах експлуатуючих організацій (операторів) атомних електростанцій до 1 квітня 2009 року, куб. метрів (куб. сантиметрів - для радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання).	

Відповідно до діючого Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій для обліку екологічного податку застосовують рахунок 64 «Розрахунки за податками і платежами» субрахунок 641 – екологічний податок. За кредитом субрахунку відображають нарахування екологічного податку, а за дебетом – його перерахування до бюджету [6].

Аналітичний облік податку ведуть за видами платежів (основний платіж, штрафи, пені) із виділенням аналітичних рахунків згідно із переліком екологічних платежів: податок за розміщення відходів у навколишньому природному середовищі; податок за викиди в атмосферу забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення [6].

Розглянемо нарахування екологічного податку на конкретному прикладі. Металургійне підприємство у I кварталі поточного року здійснило викиди в атмосферне повітря: марганцю та його сполуки у розмірі 1,5 тонни і окислу вуглецю у розмірі 40,5 тонни [1].

Ставки екологічного податку за викид в атмосферу стаціонарними джерелами забруднення встановлені п. 243.1 ПКУ і становлять – 17451,37 грн/т марганцю, 83,07 грн/т окислу вуглецю.

Таким чином, сума екологічного податку за I квартал 2016 р. щодо металургійного підприємства (Пвс) становитиме: $P_{вс} = 1,5 \times 17451,37 + 40,5 \times 83,07 = 26177,055 + 3364,335 = 29541,39$ грн.

Кореспонденцію рахунків з відображення нарахування екологічного податку наведено у табл. 4.

Таблиця 4

Відображення в обліку операцій з нарахування екологічного податку

Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн.
Нараховано екологічний податок	92	641	29541,39
Сплачено екологічний податок до бюджету	641	311	29541,39

Форма податкової декларації екологічного податку, затверджена наказом Мінфіну № 715 від 17.08.2015 р., використовується для складання звітності за IV квартал 2015 року та наступні звітні періоди, у тому числі і для самостійного виправлення помилок, допущених у податковій звітності за попередні звітні (податкові) періоди [3].

Невід'ємною частиною податкової декларації є дев'ять типів додатків, з них шість – розрахунків. Відповідний тип розрахунку забезпечує обчислення податкового зобов'язання за відповідним видом об'єкта оподаткування та, зокрема, додатки 1-3 – для кожного джерела забруднення (за кожним КОАТУУ місця розміщення стаціонарних джерел, спеціально відведених для цього місць чи об'єктів).

Отже, суб'єкт господарювання, який має кілька стаціонарних джерел забруднення що здійснюють викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин, об'єктів за місцем здійснення скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти або спеціально відведених для розміщення відходів місць чи об'єктів в межах кількох населених пунктів (сіл, селищ або міст) або за їх межами (коди КОАТУУ різні), зобов'язаний подати до відповідного контролюючого органу (за кожним КОАТУУ контролюючого органу) за місцем розташування стаціонарного джерела забруднення або спеціально відведених для розміщення відходів місць чи об'єктів податкову декларацію екологічного податку.

До податкової декларації екологічного податку такий суб'єкт складає відповідний розрахунок (додаток) щодо кожного: стаціонарного джерела забруднення, що здійснює викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин, об'єкту за місцем здійснення скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти, спеціально відведеного для розміщення відходів місця чи об'єкту (за кожним КОАТУУ) окремо.

Податкова декларація екологічного податку містить такі додатки:

- додаток 1 «Розрахунок за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення»;
- додаток 2 «Розрахунок за скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти»;
- додаток 3 «Розрахунок за розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах»;
- додаток 4 «Розрахунок за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені)»;
- додаток 5 «Розрахунок за утворення радіоактивних відходів і сплучується за придбання джерел(а) іонізуючого випромінювання»;
- додаток 6 «Розрахунок за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк» [1].

Аналізуючи наявну вітчизняну систему екологічного оподаткування, можна дійти висновку про необхідність у її подальшому розвитку для підвищення впливу держави на виробничі процеси в економіці з метою отримання відповідного еколого – економічного ефекту.

Висновки. Платниками екологічного податку за викиди є всі суб'єкти господарювання, які в процесі своєї діяльності здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферу. Право здійснювати викиди підприємство отримує лише після отримання дозволу із зазначеними в ньому нормативами викидів. Проте відсутність дозволу не звільняє платника податків від обов'язку сплачувати екологічний податок. У такому разі підприємство зобов'язане самостійно розрахувати суму викидів, що здійснюються стаціонарним джерелом забруднення, і подати декларацію. Для удосконалення системи екологічного оподаткування в підвищенні рівня екологічної безпеки потрібно збільшити кількість видів податків, зокрема як найскоріше ввести податок на продукцію, яка негативно впливає на довкілля, і щорічний податок на транспорт як один із важливих чинників забруднення атмосферного повітря, а також збільшити ставки на наявні види податків до європейського рівня.

Література.

1. **Бикова Г.** Як розрахувати екоподаток і подати декларацію [Електронний ресурс] / **Г. Бикова** // Дебет-Кредит. – Режим доступу : <https://news.dtkk.ua>.
2. Екологічний податок у 2017 році: основні зміни: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.golovbukh.ua/article/6046-ekologichniy-podatok-u-2017-rots-osnovn-zmni>.
3. Екологічний податок: строки подання звітності та сплати у 2017 році [Електронний ресурс] / Дебет-Кредит. – Режим доступу : <https://news.dtkk.ua>.
4. Екосередовище і сучасність. Управління екосередовищем в умовах регіоналізації / **С.І. Дорогунцов, М.А. Хвесик, А.М. Горбач, П.П. Пастушенко**. – К. : Кондор, 2006. – Т. 5. – 446 с.
5. **Козьменко С. М.** Особливості екологічного оподаткування в зарубіжних країнах [Електронний ресурс] / **С.М. Козьменко, Т.В. Волковець** // Вісник СумДУ. – 2012. – № 1. – С. 11-18. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. **Плаксiєнко В. Я.** Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах: [шiдручник] / **В.Я. Плаксiєнко, А.М. Пiсьмаченко, Т.Г. Маренич**, за заг. ред. **В.Я. Плаксiєнка**. – К. : Центр навчальної лiтератури, 2014. – 443 с.

7. Податковий Кодекс України від № 2755-VI від 02 груд. 2010 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

8. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році. – Закон України № 1791-19 від 20 лют. 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2818-17>.

9. Оновлена декларація екологічного податку – в дії [Електронний ресурс] / Дебет-Кредит. – Режим доступу: <https://news.dtkk.ua>.

10. **Самусевич Я.В.** Проблеми та перспективи використання в Україні зарубіжного досвіду екологічного оподаткування / **Я.В. Самусевич** // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.14. – С. 116-121.

11. **Шевченко І.В.** Екологічне оподаткування: зарубіжний досвід і Україна / **І.В. Шевченко** // Стратегічні пріоритети. – № 2 (31). – 2014. – С. 55-60.

References:

1. **Bykova H.** (n.d.). Yak rozrakhuvaty ekopodatok i podaty deklaratsiiu [How to calculate the environmental tax and file a declaration]. *Debet-Kredyt – Debit-Credit*, Retrieved from <https://news.dtkk.ua> [in Ukrainian].

2. Ekolohichniy podatok u 2017 rotsi : osnovni zminy [Environmental tax in 2017, the main changes]. (n.d). *golovbukh.ua*. retrieved from <http://www.golovbukh.ua/article/show/6046-ekologhniy-podatok-u-2017-rots-osnovn-zmni> [in Ukrainian].

3. Ekolohichniy podatok : stroky podання zvitnosti ta splaty u 2017 rotsi [Eco-tax: timing of reporting and payments in 2017] *Debet-Kredyt – Debit-Credit*, Retrieved from <https://news.dtkk.ua>. [in Ukrainian].

4. **Doroguntsov S.I., Hvesik M.A., Gorbach L.M., and Pastushenko P.P.** (2016). *Ekoseredovishche i suchasnist. Upravlinnia ekoseredovishchem v umovakh rebionalizatsii* [Ecological environment and modernity. Management of ecological environment in terms of regionalization]. Kyiv: Kondor, Vol. 5, p. 446 [in Ukrainian].

5. **Kozmenko S.M., and Volkovets T.V.** (2012). Osoblyvosti ekolohichnoho opodatkuvannia v zarubizhnykh krainakh [Features of environmental taxation in foreign countries]. *Visnyk SumDU – Bulletin Of The SSU*, No 1, pp. 11-18. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua>. [in Ukrainian].

6. **Plaksienko V.Ya., Pismachenko L.M., and Marenich T.G.** (2014). Bukhhalteryskiy oblik u vyrobnychykh ta ahroservisnykh kooperatyvakh [Accounting for the production and cooperatives ahroservisnyh]. T.G. Marenich (Ed). Kyiv: Tsentр navchalnoi literatury, p. 443 [in Ukrainian].

7. Podatkovi Kodeks Ukrainy [Tax Code of Ukraine from 02.12.10 No 2755-VI] (2010). *Verkhovna Rada Ukrainy – The Verkhovna Rada Of Ukraine*, Retrieved from <http://www.zakon.rada.gov.ua>. [in Ukrainian].

8. Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy ta deiakyykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo zabezpechennia zbalansovanosti biudzhetnykh nadkhodzhen u 2017 rotsi. – Zakon Ukrainy [On Amendments to the Tax Code of Ukraine and laws of Ukraine to ensure the balance of revenue in 2017. – Law of Ukraine from 20.02.16 No 1791-19] (2016). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2818-17>. [in Ukrainian].

9. Onovlena deklaratsiia ekolohichnoho podatku – v dii [The renewed declaration of environmental tax – in action]. *Debet-Kredyt – Debit-Credit*, Retrieved from <https://news.dtki.ua>. [in Ukrainian].

10. **Samusevych Ya. V.** (2012) Problemy ta perspektyvy vykorystannia v Ukraini zarubizhnogo dosvidu ekolohichnoho opodatkovannia [Problems and prospects of Ukraine in the international experience of environmental taxation]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy – Scientific Bulletin NLTU Ukraine*, No 22.14, pp. 116-121 [in Ukrainian].

11. **Shevchenko I. V.** (2014) Ekolohichne opodatkovannia: zarubizhnyi dosvid i Ukraina [Environmental taxation: international experience and Ukraine]. *Stratebichni priorityety – Strategic priorities*, No 2 (31), pp. 55-60 [in Ukrainian].

Анотація.

Лега О.В., Яловега Л.В., Прийдак Т.Б. Екологічний податок: особливості обліку і оподаткування у контексті нормативно-правових змін.

В статті розглянуто сутність екологічного podatku. Автором обґрунтовано значення екологічного podatku як складової, що сприяє досягненню цілей і завдань екологічної політики. Визначено взаємозалежність негативного впливу на довкілля і ставок opodatkovannia, що сприяє прогресивності екологічного opodatkovannia. Досліджено, що досвід країн ЄС який показує, що активне застосування екологічного podatku сприяє зниженню загального рівня забруднення природного середовища. В статті наголошується, що суб'єкт господарювання, який має кілька стаціонарних джерел забруднення які здійснюють викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин, об'єктів за місцем здійснення скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти або спеціально відведених для розміщення відходів місць чи об'єктів в межах кількох населених пунктів або за їх межами, зобов'язані подати до відповідного контролюючого органу за місцем розташування стаціонарного джерела забруднення або спеціально відведених для розміщення відходів місць чи об'єктів податкову декларацію екологічного podatku. Автором проаналізовано форму податкової декларації екологічного podatku та додатки до неї. Проаналізовано та визначено синтетичні та аналітичні рахунки бухгалтерського обліку щодо обліку екологічного podatku.

Ключові слова: екологічний податок, облік податкового podatku, податкова декларація, забруднюючі речовини.

Аннотация.

Лега О.В., Яловега Л.В., Прийдак Т.Б. Экологический налог: особенности учета и налогообложения в контексте нормативно-правовых изменений.

В статье рассмотрены сущность экологического налога. Автором обосновано значение экологического налога как составляющей, способствующей достижению целей и задач экологической политики. Определены взаимозависимость негативного воздействия на окружающую среду и ставок налогообложения, способствует прогрессивности экологического налогообложения. Доказано, что опыт стран ЕС показывающий, что активное применение экологического налога способствует снижению общего уровня загрязнения природной среды. В статье отмечается, что субъект хозяйствования, который имеет несколько стационарных источников загрязнения осуществляющих выбросы в атмосферный воздух загрязняющих веществ, объектов по месту осуществления сбросов загрязняющих веществ в водные объекты или специально отведенных для размещения отходов мест или объектов в пределах нескольких населенных пунктов или за их пределами, обязаны подать в соответствующий орган по месту нахождения стационарного источника загрязнения или специально отведенных для размещения отходов мест или объектов налоговую декларацию экологического налога. Автором проанализированы форму налоговой декларации экологического налога и приложения к ней. Проанализированы и определены синтетические и аналитические счета бухгалтерского учета по учету экологического налога.

Ключевые слова: экологический налог, учет налогового налога, налоговая декларация, загрязняющие вещества.

Abstract.

Leha O., Yaloveha L., Pryidak T. Environmental tax: features of accounting and taxation in the context of regulatory and legal changes.

In the article the essence of the environmental tax. The author proved important environmental tax as part of promoting the goals and objectives of environmental policy. Determined interdependence of environmental impact and tax rates, which contributes to environmental tax progressivity. Studied the experience of the EU which shows that active use of environmental tax reduces the overall level of environmental pollution. The article states that an entity that has multiple stationary pollution sources that carry air emissions of pollutants facilities at the place of discharge of pollutants into water bodies or specially designated waste disposal sites or facilities within a few localities or beyond, shall submit to the appropriate supervisory authority at the location of a stationary source of pollution or specially designated waste disposal sites or facilities environmental tax tax return. The author analyzes the form of environmental tax tax return and annexes. Analyzed and defined synthetic and analytical accounts of accounting on accounting for environmental tax.

Key words: environmental tax, registration tax, tax declaration, contaminants.